

MINORITETS

fra unge i barnevernet

til myndighetene og barnevernet

RÅD

FORANDRINGSFABRIKKEN

DEL	INNHOOLD	SIDE
1	OM KULTUR, SPRÅK OG RELIGION	s. 08
2	OM RASISME OG DISKRIMINERING	s. 11
3	OM HELSE OG PSYKISK HELSE	s. 12
4	OM Å SLÅ OG BRUKE VOLD	s. 15
5	OM Å FLYTTE AKUTT ELLER PLANLAGT	s. 20
6	OM OPPFØLGING HJEMME	s. 22
7	OM FOSTERHJEM OG INSTITUSJON	s. 25
8	OM KONTAKT MED SØSKEN OG FAMILIE	s. 29
9	OM INFORMASJON OG INNFLYTELSE	s. 32
10	OM SAKSBEHANDLERE	s. 34

TAKK til dere som har invitert barn og unge med prosjektet:

Barneverntjenesten i Stavanger kommune
 Barneverntjenesten i Bærum kommune
 Barneverntjenesten i Trondheim kommune
 Barneverntjenesten i bydelene Gamle Oslo, Alna og Stovner i Oslo kommune

TAKK til referansegruppa

Birgit Raknes, Barneverntjenesten i Bærum kommune
 Gunn Austad, Barneverntjenesten i Alna bydel, Oslo kommune
 Thor Indseth, Nasjonalt kompetansesenter for minoritetshelse
 Warsame Ali, Nasjonalt kompetansesenter for minoritetshelse
 Amal Hassan, høgskolestudent og medlem barnevernpanelet
 Marian A. Hussein, Enhet barn og unge ved Tawfiq Islamske Senter
 Thale Skybak, Redd Barna

TAKK til ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering

for finansiering til dette prosjektet

OM resultatmagasinet:

Produksjon av innhold: Unge i barnevernet, 12-22 år

Redaktør: Marit Sanner

Redaksjonsmedarbeider: Hege Eika Frey

Form: Morten Brun Utgitt: 2013. Foto: Ole Morten Melgård s. 7 og 39 midten, Knut S.

Vindfallet s. 5 nederst, s. 13, 37 og øverst 39, øvrige foto Morten Brun

For bestilling, se www.forandringsfabrikken.no

Takk for klokhet, mot og ærlighet

Forandringsfabrikken inviterte unge som får hjelp av barnevernet, De fikk mulighet til å dele erfaringer fra å være ung i Norge, vokse opp med etnisk minoritetsbakgrunn og samtidig få hjelp fra barnevernet. Vi ba dem gi råd til norsk barnevern, om hvordan barnevernet kan møte unge med annen kulturbakgrunn, på best mulig måte.

Prosjektet har samarbeidet med ca 70 unge, fra ulike deler av landet. De er i alderen 12-22 år og får hjelp av barnevernet nå. De er invitert sammen med kommunale barneverntjenester. De har møttes til samlinger i små grupper, hver gruppe flere ganger. Forandringsfabrikken gjennomførte prosjektet, i samarbeid med Redd Barna.

I dette resultatmagasinet finner dere svarene fra de unge. Kloke svar, klare svar, dyrekjøpte svar, viktige svar – alle bygd på erfaringene de sitter med etter tida i barnevernet.

Takk til dere som har bidratt
Dere har delt erfaringer og tanker, gitt råd og konkrete innspill.
Takk for klokhet, kraft og energi, mot og humør - og for ærlighet.
Som mange av dere uttrykker det; Vi gjør dette for at flest mulig barn og unge, skal få det best mulig i barnevernet i årene framover.

Forandringsfabrikken 2013
Hege Eika Frey og Marit Sanner

Søsknene mine og jeg mister språket vårt nå når vi bor i fosterhjem. Det er flaut når du ikke kan språket ditt

Det hadde vært fint hvis barnevernet passer på språkopplæring så jeg kan holde kontakt med familien min

Jeg har aldri opplevd rasisme i barnevernet. Men noen av dem vet litt lite om andre kulturer

Det er vanskelig å ta ansvar for helsa di alene fra du er 18 år

For å snakke om vonde og vanskelige ting, må du snakke med en i barnevernet du liker godt

Det med å gå til psykolog forstår jeg ikke, jeg er jo ikke syk. Vil bare prate med et godt menneske

Barnevernet må huske å spørre oss veldig grundig før de skal gjøre noe. Og vi må snakke med noen vi er trygge på

Hele søskenflokket vårt ble flytta i full fart, og det laga så mye sinne mot barnevernet. Jeg vet ikke hvordan vi kan få det vekst og komme videre.

Hvis vi skal hentes brått, må det være med noen vi kjenner, og det må ikke skje så brått.

Du blir sliten av å være alene i Norge og bekymre deg for penger hele tiden. Jeg er redd jeg ikke skal klare det etter jeg er blitt 18.

Jeg er glad for at barnevernet hjelper meg. Men det er jo mitt liv, så det er fint om de ikke gjør noe som gjør det dårligere for meg.

Barnevernet er på sitt beste når vi møter voksne som bryr seg. Som ikke er A4, men jobber der fordi de dypt inni seg vil at vi skal få det bedre.

Når alt kommer til alt, har jo barnevernet redda livet mitt.

Del 1

Om språk, kultur og religion

Om kultur

ERFARINGER

Det kan bli kulturforvirring. De sier, se på meg! Men vi har lært å se ned i respekt for de voksne. Vi har og lært at vi skal være stille når foreldre kjefter. Men i barnevernet og på skolen sier de at vi må forklare oss når vi har gjort noe dumt. Det hadde vært fint om de kunne litt mer om vår kultur

Hvorfor bytte kultur? Mange av oss vil være i begge kulturer
Norsk på skolen. Somalia hjemme. Det går ganske bra for mange

Noen av oss kjenner det som vi har mista nesten alt fra kulturen vår
Noen av oss kjenner at det verste er å ha mista mye av sin mentalitet.

Det er dumt å oppleve at når vi vektlegger verdier fra vår kultur, som for eksempel å ta hensyn til folk i familien, kan noen i barnevernet si at vi må tenke mer på oss selv. Det kan bli mye forvirring og sorg ut av dette

Mange har snakka lite med barnevernet om kulturen og språket
De aller fleste av oss vil gjerne snakke med barnevernet om dette

Noen har fosterforeldre som har spurt om kultur, det er veldig bra
Fosterforeldrene må følge opp kultur, språk og religion

RÅD TIL BARNEVERNET

Barnevernet må snakke med oss om kultur

Barnevernet må snakke med oss med utenlandsk bakgrunn om språk, religion, mat, musikk og om noe ellers er viktig for oss fra kulturen vi kommer fra. Husk at ulike ting er viktig og mindre viktig for hver enkelt av oss.

Bor vi hjemme, blir sannsynligvis kultur, språk og religion tatt vare på der
Men dere kan gjerne sjekke det, for sikkerhets skyld

Barnevernet må gi fosterforeldre og institusjon ansvar

Om vi skal flyttes i fosterhjem, må dere alltid spørre barnet eller ungdommen om vi helst vil i fosterhjem hos folk med lik eller lignende kulturbakgrunn. Skal vi flyttes til institusjon, er det viktig at dere spør om noe er viktig for oss i forhold til kulturbakgrunnen vår. Husk å spørre oss i rammer der vi kan snakke sant.

Fosterforeldre og institusjonsansatte må få ansvar for å følge opp språk, religion og annet som er viktig for oss, når de tar på seg å være fosterforeldre eller skal ha oss boende på institusjonen. Barnevernet må følge opp om fosterforeldrene eller institusjonen gjør jobben sin i forhold til dette. Husk at når dere skal sjekke, er det aller viktigst at dere spør oss.

Om språk

ERFARINGER

De fleste av oss har ikke fått spørsmål fra barnevernet om å lære språk
En del av oss har spurt saksbehandleren, men oftest har det ikke skjedd noe

Mange av oss har opplevd at språket vårt forsvinner
Det er flaut når du ikke lenger kan språket ditt
Det kjennes dumt og det er vondt for noen av oss
De fleste av oss ønsker jo å kunne ha kontakt med folk i hjemlandet
Mange mener språk kanskje er den viktigste delen av det med kultur

Vi er usikre på tida etter barnevernet, når vi kan lite eller ikke noe språk
Veien til å ha et morsmålet er jo ikke så lang hvis vi har kunnet det
For dem av oss som var små da vi kom, er det mye vi må lære
Men for oss alle er det grunnleggende for livet videre

RÅD TIL BARNEVERNET

Barnevernet må hjelpe oss med å beholde språket

Språket er en stor og viktig del av kulturbakgrunnen
Uten det kan vi miste kontakt med foreldre, søsken, storfamilie og venner
Det kan da være vanskelig å reise på besøk i hjemlandet
Det er ikke sikkert at alle av oss skal være videre i Norge

Barnevernet har vi ikke resten av livet, og vi må greie oss godt etter det Barnevernet må derfor gjøre det de kan for at vi beholder språket vårt

Språkopplæring tilpasses hver enkelt

Barnevernet må spørre hver av oss om hvordan vi helst vil lære morsmålet. Noen av oss vil lære på kveldstid, noen vil bare treffe folk fra hjemlandet og høre musikk eller se filmer, noen trenger mer grundig opplæring. Dette må barnevernet avtale med hver av oss. Det vil være ulikt om vi er små eller større, om vi kan morsmålet godt når vi flyttes av barnevernet eller om vi ikke gjør det.

Vi har og ulike følelser for kulturen vi kommer fra, noen av oss kjenner uttryggighet for å treffe folk fra samme land, de kan kjenne foreldrene våre. Om vi ikke vil lære morsmål, må vi slippe, men vi tror de fleste vil

Om religion

ERFARINGER

Det kan være vanskelig å ta vare på religionen når du flytter hjemmefra. Et barn eller en ung har ikke så mye viljestyrke som en voksen når det gjelder religion.

Noen av oss har opplevd at saksbehandleren ikke tok religionen vår nok på alvor. Det kjennes nå som om noe inni oss er ødelagt. Vi kan ikke kalle oss troende lenger, fordi religionen er fulgt opp for dårlig.

Noen av oss har bodd på institusjoner og i fosterhjem som har vist oss mye respekt. De har tatt hensyn til religionen vår og hvilken mat vi ikke skulle ha. De fulgte oss også til kirken eller moskeen eller tempelet. Det er vi veldig takknemlige for.

RÅD TIL BARNEVERNET

Barnevernet må sikre oppfølging

Dere må snakke med oss, om vi har en tro og om den er viktig for oss. Dere kan også gjerne snakke med oss om hva vi pleier å gjøre av religiøs aktivitet. Dere må være åpne og nysgjerrige. Vi orker ikke fortelle hvis dette ikke blir godt mottatt. Om dere tenker det er mulig, ville en religionsveileder være et fint tilbud for noen av oss, som ikke bor hos familie med samme religion. En støttekontakt med samme religion, vil også kunne være til hjelp for noen av oss.

Dere må ta ansvaret for at fosterforeldrene eller institusjon følger opp det med religion, og dere må sikre at de har respekt for religionen vår. En del trenger kanskje informasjon om religionen – og litt opplæring i hva den handler om.

Barnevernet skal ikke pushe, bare spørre

Barnevernet eller fosterforeldre må aldri pushe et barn eller ungdom med på noe religiøs aktivitet. Hvis foreldrene sier barnet skal være med på noe, kan barnevernet spørre barnet om det vil gjøre som foreldrene ønsker. Men barn skal ikke pushes til dette. Dere kan snakke med foreldrene, men Vi må få bestemme.

DEL 2

Om rasisme og diskriminering

ERFARINGER

Ingen av oss som har vært med i prosjektet, har opplevd rasisme i barnevernet. De som jobber der er selvfølgelig veldig ulike. Men ingen av dem har vært rasistiske, etter vår erfaring. Det kjennes veldig bra.

Noen av oss har opplevd at barnevernet forskjellsbehandler. Noen av dere har fordommer mot oss som kommer fra land dere kjenner lite til og mot familiene våre. Noen av oss unge muslimer mener norsk barnevern forskjellsbehandler i forhold til muslimer. Vi mener at de tar barn fra utenlandske familier fortere enn om barna kom fra etnisk norske familier.

RÅD TIL BARNEVERNET

Lær om landene vi kommer fra

Vi ber de av dere som kan lite, lære om kulturene vi kommer fra. Det vil vi merke fort. Det er ikke lurt å veilede andre om dere ikke har sånn kunnskap. Kanskje kunne dere lære litt mer om den store verden, ute i verden, ta turer til Pakistan, Afghanistan, Somalia, Etiopia eller Irak. Om en person reiser, kan den fortelle til de andre. Håper flere vil reise, vi tror det ville gitt viktig kunnskap.

Om helse og psykisk helse

Om helse

ERFARINGER

Vi har ulike erfaringer med helsetilbudet i Norge. Noen av oss synes det blir for lenge å vente på legetime. Men de fleste av oss synes at vi får veldig god hjelp med helsa vår her. Legene hjelper på gode måter og de tar oss på alvor

Det kan lett bli misforståelser når det er snakk om prevensjon og abort. Noen av oss enslig mindreårige opplever det litt påtvinget og flaut. Det virker som vi får informasjon på norske måter, men det passer ikke helt. Ingen av oss har fått for lite informasjon, men det skulle vært fortalt annerledes

Opplegget med tannlege er vanskelig. Det er veldig dyrt og derfor greier vi ikke betale det. Da blir det ikke prioritert. Få av oss over 18 år får dette gjort

Mange av oss synes det er for mye å ta ansvar for alt med helsa fra vi er 18 år. Noen av oss prøve å fortrenge det, men det er jo ikke spesielt lurt og det hjelper ikke i lengden

RÅD TIL BARNEVERNET

Gi oss god, tilpasset informasjon

God informasjon om helsehjelpen vi kan få, er veldig viktig. Det kan være flaut og vanskelig å spørre, så det er bra alltid å vite hvem vi kan gå til når vi trenger helsehjelp. Det er fint om barnevernet forklarer oss dette helt nøyaktig. Det er også fint om dere tar hensyn når dere skal gi oss informasjon om seksualitet, prevensjon og abort. Mange av oss kommer fra kulturer der dette snakkes om på andre måter enn i Norge

Gjør noe med tannlegeopplegget

En del av oss har problemer med tenner, store eller små problemer. Men det er vanskelig å kunne betale tannlegeregningene på flere tusen når livsoppholdet for en måned kun er noen tusen for oss over 18 år. Vi vet ikke helt hvordan dette er tenkt, men vi tror dette må gjøres

Om psykisk helse

ERFARINGER

Få av oss har opplevd at barnevernet spør etter historien vår. Noen savner dette sårt, andre vil helst ikke snakke om det med folk i barnevernet. Mange har fått tilbud om å gå til psykolog, men mange skjønner ikke vitsen. Vi tror en av grunnene er at vi har blitt spurt på måter som gjør at vi ikke skjønner poenget

Noen av oss har prøvd å gå til psykolog, og vi har veldig ulike erfaringer. Enkelte av oss har kommet til gode psykologer, som legger vekt på å forstå akkurat meg. De psykologene er fantastiske, hadde det bare vært sånne psykologer så ville mange flere av oss gå dit.

Mange savner vanlige folk å snakke med, om historien vår, om savn og om annet som gjør vondt. Det blir så merkelig å gå til en psykolog når du ikke er syk. Noen av oss går på ATV og synes det er fint. Noen av oss går til helsesøster på skolen, når de er snille kan vi egentlig bare gå dit. Men mange av dem er så lite tid på skolen. Og vi vet ikke hvor vi ellers kan finne noen som helsesøster.

RÅD TIL BARNEVERNET

Ta følelsene våre på stort alvor

Når du er ung og lever mellom flere kulturer, er det for mange av oss mye å tenke på. En del av oss har også vonde opplevelser med, som har gitt sår i hjertet og vondt i magen. Noen av disse opplevelsene kan komme ut i følelser som frustrasjon, sinne, frykt eller redsel. Vi kan trenge noen å snakke med, for å få det ut. Det er veldig viktig at barnevernet tar følelsene våre på stort alvor.

Vi ber dere om å få snakke med noen vi liker

Vi tror barnevernet undervurderer akkurat dette. Veldig få av oss greier å snakke om vondt og vanskelig med noen vi ikke liker. (Vi tror ikke mange av dere voksne greier det heller). Derfor ber vi dere spørre nøye om vi liker den vi skal snakke med og vi ber dere ta på alvor om vi sier vi ikke gjør det. Det kan ødelegge mer om vi må fortelle om det vonde uten at vi opplever at det er nok tillit eller at det hjelper. Får vi treffe en vi liker og kan stole på, kan vi snakke om det som gjør veldig vondt. Det kan hjelpe oss utrolig mye.

Del 4

Om å slå barn og bruke vold

I vår kultur blir jo de aller fleste slått. Foreldrene har lært det skal være sånn og ikke så mange tror de kan forandre på det.

Selv om jeg har fått mye juling hjemme, kan jeg forstå det. Og jeg lærte noe. Verst er det når foreldrene gir opp.

Noen norske jeg kjenner, har gått til barnevernet for veldig lite. Og så har de angret seg etterpå.

Jeg sa i fra om mishandling. Så kom barnevernet hjem til oss. Bli du slått, spurte de, midt foran pappa. Ikke slå henne, sa de. Og så gikk de. Pappa fortsatte å slå. Barnevernet gjorde ingenting. Etter en måned stakk jeg av. Da fant barnevernet meg og da gjorde de noe.

Jeg klapper min lillesøster for å få henne på den rette vei. Jeg mener det er lov å klappe, det er en del av oppdragelsen.

Jeg føler at barn trenger noe å "frykte" og å ha respekt for, for at de skal oppføre seg. Det er lov for barn å gjøre feil en gang, men foreldrene må stoppe oss fra å gjøre feilene igjen og igjen.

Det var vold i familien min. Det var riktig at jeg kom i barnevernet. Jeg gikk selv til politiet. Jeg bestemte selv og jeg gikk der med broren min.

Barnevernet kom til oss en gang før vi dro til politiet. Tok oss inn på et rom for å prate. Jeg hadde hørt om barnevernet, men mora

mi hadde dårlig syn på barnevernet, så vi ble reddet. Jeg svarte at hun ikke brukte vold for å respektere mamma og fordi jeg var redd.

Det hadde vært vold før, men det var det ikke nå. Jeg var ikke enig i at jeg ble flytta. Men ingen snakka ordentlig med meg, så jeg fikk ikke forklart dette.

Samme dagen som politiet kom på skolen, ble jeg tatt. Alt skjedde på en dag. Jeg ville jo veksle hjemmefra, men jeg ville aldri det skulle skjedde på den måten.

ERFARINGER

Barnevernet har ikke kommet tidlig nok inn i livet til mange av oss. Noen av oss forstår ikke at dere ikke oppdaget oss før. Flere av oss har ikke turt å si fra til barnevernet. Barnevernet var noe skummelt, lærte foreldrene oss.

De fleste av oss som har deltatt i prosjektet, mener at det er forskjell på å slå hardt og å klapse. Når man slår hardt er det vold. Men klaps-er man og det ikke er særlig hardt, så er det oppdragelse. Resten av oss mener at det ikke er lov å slå barn uansett og at norsk lov skal følges når vi er i Norge – uansett.

Mange av oss tenker at mange norske ungdommer snakker mye dritt om foreldrene sine. Hvordan kan de gjøre det? De fleste av oss verdsetter foreldrene våre. Vi tenker at moren og faren vår vil det beste for oss, selv om de ikke alltid greier det

Mange av oss mener at hvis barnet forstår at klapsen er for å få det til å oppføre seg fint, er det ikke farlig. Men hvis barnet ikke forstår grunnen til at det får klaps, er det veldig farlig. En del av oss tenker at vi aldri vil klapse våre egne unger. Flere av oss tenker at vi helst ikke vil klapse dem, men at det kan komme til å skje i situasjoner der barnet oppfører seg veldig dårlig. Men da snakker vi ikke om harde klaps.

Dere har tatt kontakt når dere har hørt om vold. Noen av oss har opplevd vold lenge før det. Men vi er glade for at dere kom. Måtene dere har gjort det på har vi opplevd veldig varierende. Noen opplevde lettelse, andre ble veldig redde. For en del av oss ble det veldig brått, altfor brått. Plutselig, på skolen eller hjemme.

Noen av oss opplevde at dere kom "innom" i forbindelse med mistanke om vold. Noen av opplevde at barnevernet ba oss fortelle, foran foreldrene. Dette kan bli veldig dumt for oss etterpå og vi ber om at det ikke gjøres på den måten.

Noen av oss har blitt skremt med at vi kan bli flytta langt bort. Da var det lett å trekke tilbake det vi har sagt. Det var ikke en smart måte å gjøre det på.

RÅD TIL BARNEVERNET

Helst bo hjemme hvis det går

For de aller fleste av oss er det veldig vanskelig at vi ikke skal bo hjemme. Vi kommer fra land og kulturer hvor det oftest er tett samhold i familien. Barnevernet greier ikke erstatte kjærligheten vi får hjemme. I barnevernet blir det lett mange flyttinger, stadig nye voksne og mye ustabilit. Derfor må barnevernet være sikre når dere flytter oss. Dere må på best mulig måte samarbeide med oss før dere bestemmer dette. Det er jo vårt liv.

En som er god på tillit, må treffe familien

Det er avgjørende hvem barnevernet sender, når oppgaven er å undersøke om det kan være bruk av vold i et hjem. Vi vet, fordi vi har møtt ulike barnevernsarbeidere i situasjonene. Noen forstår at aller viktigst er det å bygge tillit til barnet eller ungdommen. Og at for å få dette til, må vi se at dere greier å møte foreldrene våre med respekt og varsomhet – uansett. Foreldre går lett i forsvar om det kommer en brå eller bedrevitende dame eller mann inn. Viser du respekt, kan du også i samtalen greie å etablere noe tillit hos foreldrene. Dere må aldri be oss snakke om vold foran foreldrene. Det er for de fleste av oss veldig skummelt og vi vet ikke hva som kommer etterpå.

Snakke forsiktig med barna

Noen av oss kommer til barnevernet og forteller. Men få av oss som er slått, sier det med en gang. Dette handler både om redsel og om skam. Det handler også om at uansett hvor mye foreldre har brukt vold, er de foreldrene våre. De fleste av oss forstår, inni oss et sted, noe av maktesløsheten de kan føle. Derfor kan det være vanskelig å få "dratt dette ut av oss". Det er lurt hvis dere snakker med oss på dagtid, uten at andre får det med seg. Avgjørende er det at det kommer noen fra barnevernet som kan etablere trygghet til barnet eller ungdommen, som gir ærlig og direkte informasjon, som kan lytte uten å avbryte og som tåler å høre alt. Vi ber dere og sende noen som kan dele varme og trygghet, på en varsom måte.

Alltid tro på oss

Dere må ikke tvile på det vi sier. Barn lyver ikke, og ungdom gjør det sjelden om vold. Vi kan overdrive, men det er unntakene. Å fortelle om vold hjemme er vanskelig, vi unngår å gjøre det så langt vi kan. Mange av oss er veldig redde for å være illojale og for å gjøre noe som skader foreldrene våre. Om foreldrene har brukt mye vold, er vi redde for at volden skal bli verre om vi sier fra.

Kan være ulikt i søskenflokk

Hvis den eldste i søskenflokk sier ifra om vold, bør dere stole på den. Deretter må dere spørre hver av søsknene. Dette trenger ikke være likt for oss alle, det må dere finne ut av. Dere må snakke med hver av søsknene. For flere av oss, var vi den eneste som ble slått. Mindre søsken ble det ikke. Derfor kan det bli veldig galt, om dere i panikk flytter søskenflokker.

Om å flytte akutt eller planlagt

ERFARINGER

For oss som har opplevd skikkelig vold, er vi glade for at vi ble henta raskt. Men måten det ble gjort på, ble for de fleste av oss feil. Det ble altfor brått og det lagde for mye ekstra utrygghet i kroppen etterpå. Noen av oss har fått alvorlige plager i ettertid av henting.

Det er veldig skummelt når barnevernet kommer med politi i uniform på døra. Vi tror ikke alle dere forstår hvor voldsomt det kan kjennes. Særlig når vi er små. Selv om vi hadde opplevd vold og det var riktig at vi ble flytta hjemmefra, skulle det aldri vært gjort på den måten.

Noen av oss har fått store plager etter å ha blitt hentet veldig akutt. Det var så dramatisk. Ingen vi kjente var med og hentet oss, bare fremmede. Foreldre og søsken fikk panikk og vi ble livredde og fikk veldig vondt

Flere av oss har opplevd at dere har henta søsken samla, noen at hele søskenflokker raskt har blitt flytta. Flere av oss mener at dette ble feil, at det ikke ble brukt tid til først å snakke med hver enkelt. De burde snakket med oss først, om hvordan de andre hadde det. Det gikk altfor fort.

Flere av oss har opplevd at vi ikke fikk sagt hadetbra til søsknene våre. Heller ikke til den av foreldrene som ikke brukte vold. Vi gjetter dere tenkte det var best sånn, at vi kom oss raskt ut. Men for oss er det sjelden det.

De av oss som har kommet til dere og fortalt, har i hovedsak opplevd å bli tatt på alvor. Vi har sluppet å gå hjem og har blitt trodd med det vi forteller. Dette er vi veldig glade for. Noen få av oss har opplevd ikke å bli trodd eller at det vi fortalte ble bagatellisert. Dere lyttet da i stedet til noen voksne som fortalte historien annerledes. Dette var tungt, vi løy jo ikke om vold.

RÅD TIL BARNEVERNET

Når barnevernet skal flytte akutt

Vold er uakseptabelt. Fra første gang et barn eller ungdom sier ifra om vold, skal barnevernet gjøre noe. Har dere mistanke om vold, må dere også gjøre noe. Gjør først alt dere kan for å få kontakt og et tillitsforhold til oss. Som utgangspunkt skal dere begynne innsatsen klokt og følsomt, aldri i panikk. Vi har sannsynligvis blitt slått lenge og det haster ikke på sekundet. Viktigere er det at vi kjenner at barnevernet er en trygg samarbeidspartner for oss.

Snakk med oss om hvordan vi opplever det

Mange av oss ser ikke på løs klapsing som vold. Vi er opplært med dette og vet at dette kan ha to sider, et lite klaps kan være greit så lenge det er løst. Vi har vokst opp med dette som en del av oppdragelsen. Derfor må barnevernet først snakke med oss, for å finne ut hvordan vi oppfatter det foreldrene gjør. Hvordan kjennes dette for oss og hva tenker vi om dette? Vi må og fortelles hvordan man i Norge tenker om det med klapsing og at det er derfor barnevernet tar kontakt. Gjelder det et lite barn, må dere snakke med storesøsken eller en voksen fra barnehage, helsestasjon eller en nabo.

Vurder sammen med oss hva som skal gjøres

Er det klapsing vi eller andre voksne beskriver, håper vi dere først kan snakke med oss eller de voksne, om vi tror foreldrene kan forandre noe. Vi ber dere ikke flytte oss brått, om det er klapsing som foregår hjemme. Vurder sammen med oss om det først skal prøves støtte og hjelp hjemme. At foreldrene får informasjon, at de og vi får støtte hjemme og at det sette krav til dem. Ønsker vi at det prøves, ber vi dere om å prøve det.

Ikke kom med politidrakter

Om vi må flyttes akutt, ber vi dere ikke ha med folk i politidrakter. Dette må det bli helt slutt på. Om det må være med politi, ber vi om at de er kledd i vanlig tøy. Det kan oppleves veldig skremmende at det står uniformerte folk på døra og det kan også være veldig skremmende å se foreldrenes reaksjon på dette. Husk at mange av oss har med oss historier og dårlige minner fra kontakt med politi.

Kom sammen med noen vi kjenner

Om vi må flyttes akutt, ber vi dere komme sammen med minst en person vi kjenner og har et tillitsforhold til. Det haster ikke mer enn det og vi ber dere ta tid til å finne en slik person. Dette kan gi oss en trygghet som vi ikke vil få med mange ukjente eller bare litt kjente folk fra barnevernet

Gi åpen og direkte informasjon til oss og foreldrene

Det er viktig at dere gir oss og foreldrene mest mulig åpen og direkte informasjon. Ikke beskytt oss fordi dere tror vi ikke tåler det. ALDRI fortell oss hvite løgner, det er ikke til vårt beste. Kanskje skal ikke alt fortelles, men fortell alltid mest mulig, så ærlig og realt dere kan. Vær mest mulig medmennesker, med store hjerter, i situasjonene rundt flytting og plassering.

La oss alltid ha litt tid med dem vi er glad i

Må vi flyttes akutt, la oss ha ei stund med søsknene og andre i familien før vi drar. Det kan hindre de vondeste tankene framover. Spør hvem vi trenger tid med. Ork det, selv om det gjør vondt både for oss og dere. Forklar foreldrene så godt dere kan, at det er til vårt beste.

Husk at dårlig start setter spor

Bli kontakten mellom oss og barnevernet eller mellom foreldrene og barnevernet dårlig av fra starten, kan dette sette langvarige spor. Mange av oss har opplevd at dette setter seg fast og blir grunnleggende hindringer for et godt samarbeid siden. Det vi har hørt om det uberegnelige og voldsomme barnevernet, blir bekrefta og det blir seinere vrient å få endra dette.

Del 6

Om oppfølging hjemme

ERFARINGER

Noen av oss har opplevd god hjelp fra barnevernet hjemme. Vi har opplevd barnevernsarbeidere som kommer på besøk, med ydmykhet og respekt. De har tatt oss med på aktiviteter og vært høflig ovenfor foreldrene. De var ærlige om det de forsto og det de var usikre på. Andre av oss har opplevd mer bråkjekke barnevernarbeidere. Kanskje

var de usikre, men de oppførte seg på en måte som gjorde at foreldrene våre opplevde dem som arrogante.

Mange av foreldrene våre strever i Norge. De finner ikke ut av systemene her, de lærer ikke språket godt nok og mange får ikke jobber som passer med hvordan de ser på seg selv. Dette gjør at livet blir vanskelig for dem. Vi blir håpet og det blir utrolig viktig for dem at det går bra med oss. De fleste av oss er også fra en kultur som setter familiesamholdet høyere enn i Norge. Derfor er det også veldig viktig for oss å holde familien samla.

En del av oss har opplevd støttekontakter, oppfølgere eller andre støttepersoner med samme kulturbakgrunn som oss. Det har for noen vært med på å "knekke koden". Dette er folk som foreldrene våre godtar og også kanskje liker. Det hjelper mye. Samtidig gir det oss et fritt rom, med voksne som har litt mer overskudd og som kan være gode veiledere for oss.

Noen av oss har opplevd barnevernsarbeidere som har spurt om hvilken hjelp vi mener trengs hjemme. Det er jo oss det skal hjelpe for, så det er ikke så veldig merkelig spørsmål. Men det er ikke et vanlig spørsmål å få. Dette er et spørsmål de aller fleste av oss liker. Det sier også mye om dere som stiller det.

RÅD TIL BARNEVERNET

Samarbeid med oss og foreldrene om hvilke tiltak

Vi anbefaler dere fra starten av å samarbeide både med oss og foreldrene våre om hva slags støtte vi trenger. Kanskje vet vi ikke svaret med en gang, det er jo ikke så ofte vi får et sånt spørsmål. Men vi har svar, om vi opplever det trygt å fortelle dem. Og de aller, aller fleste av oss, liker at dere stiller oss dette spørsmålet.

God informasjon til foreldre som bruker vold

Mange av foreldrene våre trenger bedre informasjon enn de har fått. Selv om de kan overskriften om at de ikke kan slå barn i Norge, mangler mange av dem å få dette utdypet og forklart på respektfulle måter. Dere vise forståelse for at de fleste slår eller bruker hardere vold som en del av det de selv lærte i oppveksten. Og at andre gjør det

i maktesløshet, fortvilelse eller desperasjon. Dere må være tydelige på at det er helt uaktuelt å bruke vold i Norge, men formidle dette på en menneskeklok, likeverdig og medmenneskelig måte.

Foreldreveiledning med utgangspunkt i respekt

At dere skal veilede foreldrene våre i hvordan de skal være foreldre, er en vanskelig situasjon for dem. Vi ber dere som barnevernarbeidere bruke tid og krefter på å bevisstgjøre dere på dere er som veiledere. Vi ber dere om ikke å ha svaret klart før dere kommer, men være åpen i disse samtalene og huske at det er vårt liv. Husk også at det alltid er noe dere kan lære av våre foreldre. Her mener vi, etter å ha sett en del av dere hjemme hos oss, at det som kan gjøres bedre i stor grad handler om respekt. Vi skulle ønske at foreldrene våre, etter at dere fra barnevernet har gått, kunne sagt: "Vi er ikke enige i alt de sier, men de behandler oss fint" eller: "Det er ikke alt av barneoppdragelse nordmennene skjønner, men vi forstår at de mener det godt."

Tilby en person som kan være til støtte

Mange av oss ønsker oss en person som kan støtte oss. Det kan være i ting vi lurer på, i valg vi skal ta, for å snakke med om smått og stort, for å gjøre aktiviteter med og som kanskje kan hjelpe oss å bedre forholdet vårt til foreldrene. Husk å sjekke med oss at vi liker støttekontakten, hvis ikke kan dere gjøre vondt verre og dere kaster bort barnevernets penger.

Aktivitet utenfor hjemmet og vennefamilier

Det er fint om dere i barnevernet motiverer foreldrene til å la oss gå på aktiviteter og gjerne også hjelper oss med å komme i gang med det når det trengs. Foreldrene og vi sammen på aktivitet er veldig fint. Helt suverent er det om dere kan hjelpe foreldrene våre med å delta i voksne aktiviteter sammen med nordmenn. Vi skulle også ønske at det fantes vennefamilier, som hele familien vår kunne besøke og ha på besøk. Hvorfor har ingen av oss opplevd det?

Oppfølging jevnt over tid

Vi ber dere følge oss over tid. For å gjøre det, må ikke kontakten være for sjelden. Dere må være bestemte og vise at dere mener dette, også i forhold til foreldrene. De må ikke lett få falle over i gamle mønster. Spesielt hvis det er utfordring med klapsing eller mistanke om vold, er det viktig at dere følger opp oss veldig tett og er veldig tydelige.

Kjærligheten er hjemme

Mange av oss er veldig takknemlige om barnevernet vil hjelpe oss mer med akkurat dette. Vi vet at det også er mye kjærlighet hjemme, og de fleste av oss ville aller helst være der. Vi er glade for at vi ble tatt vekk fra vold. Når volden har vart lenge, slagene gjør vondt eller når foreldrene ikke viser noe forståelse for at dette er galt, er det umulig å tenke at vi ikke bare må flyttes. Vi som ikke har opplevd det, skulle ønske at likeverdig holdningsarbeid var prøvd først

Del 7

Om fosterhjem og institusjon

Om fosterhjem

ERFARINGER

Noen av oss som var nye i Norge da vi ble spurt om ønskene våre for fosterfamilie, valgte familie med samme kulturbakgrunn. Noen ble plassert der fordi foreldrene ønsket det. Noen har gode erfaringer med dette, andre har ikke.

Vi tror det er bra for barn å bo hos foreldre fra samme kulturbakgrunn, om de ønsker det og foreldrene ønsker det. Det er jo tryggere for dem å være hos noen som snakker samme språk og spiser samme mat. For ungdommer er vi mer i tvil, vi tror mange av oss bør bo i norske familier. Men noen av oss har ønsket fosterfamilie fra samme kultur og det har vært bra.

Noen av oss har ikke likt når de blir bedt om å kalle fosterforeldrene for mamma og pappa. En del av oss sier vi gjør det fosterforeldrene sier, fordi vi ikke liker å krangle med voksne og gjerne vil vise dem respekt. Vi lar det gå, men det er ikke godt å bo der.

Mange av oss opplever at barnevernet stiller spørsmål og hører på oss, men at det ikke hjelper, for de får ikke helt med seg hva vi sier. Kanskje er det fordi mange av oss kanskje sier ting på høfligere, stillere og snillere måter enn mange av de unge som er oppvokst i Norge og at det derfor kan høres ut som om ting er bra for oss.

RÅD TIL BARNEVERNET

Ta meningene våre på alvor

Det er viktig at dere alltid i starten lytter til tankene og meningene våre. Vi ber dere jobbe hardt akkurat med denne delen. Hvis dere ikke får tak i hva vi tenker og mener, kan mye bli feil etterpå. Noen av oss forteller det lett, andre trenger mye trygghet. Men alle vil vi fortelle, det fins ingen barn eller ungdom som ikke har meninger om eget liv og egen framtid.

Vurder slektsfosterhjem, hvis vi vil

Om vi ønsker det, er det flott om dere leter etter fosterhjem i slekta eller i nærmiljøet. Da er det større sjanse for at vi får beholde noe kjærlighet fra dem vi er glad i. Om vi ikke har problemer med rus, ber vi dere flytte oss kortest mulig unna.

Plasser oss i norsk familie om vi ønsker det

De fleste av oss har klare meninger om vi ønsker å bo i fosterfamilie fra samme kultur eller ikke. Noen av oss ville det svært gjerne da vi var barn, det følte trygt. De fleste av oss unge som har deltatt i prosjektet, ønsker ikke det. Vi ønsker å bo i en norsk familie, fordi det er i Norge vi nå bor og skal bo framover. Vi ber dere om at foreldrene våre ikke får styre dette for oss ungdommer og at vi i hvert fall fra etter 10 år må få bestemme dette selv.

Sette seg inn i og følge opp kulturen vi kommer fra

En del av oppgaven med å være fosterforeldre for oss, må være å sette seg inn i kulturen vi kommer fra. De må kunne litt om språket, kulturen og religionen. Hvis de ikke ønsker slik opplæring, bør de ikke vær fosterforeldre for oss. Fosterforeldrene, med støtte fra barnevernet, må legge til rette for at vi kan ta vare på språket vårt. De må og støtte oss i å ta vare på religionen, hvis vi ønsker det. De må kunne kjøre til kirka, moskeen eller tempelet og ha respekt for religionen vår. Men fosterforeldrene må ikke la foreldrene våre overtale oss til religion-saktivitet. Dette må også barn få bestemme selv og ikke tvinges.

Om institusjon

ERFARINGER

Det er stor forskjell på institusjonene. Mye er bra på mange av dem. Det er masse bra aktiviteter der og for mange av oss åpnet det seg en verden av nye ting å gjøre. Det er fantastisk å få være med på ting du aldri har drømt om tidligere. Vi har og vært på turer, i Norge og til utlandet, som vi aldri ville kommet på uten institusjonen. Dette takker vi for. Vi takker og for at vi traff noen gode voksne der. Som brydde seg, langt inne i hjertet sitt.

De som ikke bråker, får lite på institusjonene! De som bråker, får det meste. Sånn har mange av oss opplevd det. De fleste av oss som bråka, hadde det vondt inne i kroppen, smerte fra vonde minner, fra redsel for de vi reiste fra, fra usikkerhet om hvordan det går med familien. Vi fant ikke så mange voksne vi fikk prata om dette med. Den vi fikk tillit til, var sjelden den samme som vi fikk som kontaktperson. Vi fikk ikke velge voksen .

Der jeg bodd hette det senter. Det kom nattevakt på natta. De som jobba der kalte seg ansatte. Det kom mer enn 20 ansatte på jobb der på et døgn. Få av dem som jobba der hadde bakgrunn fra annen kultur, heldigvis litt flere de siste årene. Noen av foreldrene våre ble fortvila av dette. Mange av oss synes det kan kjennes kaldt der for mennesker. Det blir et stort kulturkræsje for mange av oss. Vi trengte varme og kjærlighet, fra voksne som ville være foreldre for oss i en periode.

RÅD FRA UNGE I BARNEVERNET

Ansett flere med erfaring fra annen kultur

Flere og flere av oss som barnevernet skal hjelpe, kommer fra andre land. Det er lurt om det på alle institusjoner jobber folk som er trygge på å møte folk med ulikt språk og religion – og med ulike tanker og tradisjoner. De forstår mer av hvordan det er å være i Norge når familien din er fra et annet land og kanskje forstår de og mer av hvilke behov og ønsker vi har.

Legg til rette for mest mulig normalt liv

Vi som har bodd på institusjon ber om at dere tenker mer på hvordan livet vårt kan være mest mulig normalt der. Normalt er det å ikke måtte ha kontakt med for mange voksne, at ikke de voksne er der noen dager i strekk, at vi kan ta kontakt med og snakke med de voksne vi føler at vi har best kjemi med og at vi møter varme og kjærlighet der.

Del 8

Om kontakt med søsken og familie

ERFARINGER

Selv om familien ikke har fått det til bra i Norge, er det familien vår. Det er våre nærmeste, det er blodet vårt og der røttene våre kommer fra. De har gitt oss livet. Mange av dem har strevd hardt og lidd mye for å prøve å gi oss en bedre framtid. Mange av dem har måttet reise fra alt de hadde. De har kommet til et land hvor mye er fantastisk godt. Hvor det er fred og hvor det er mye rikdom. Derfor er de veldig viktige for oss, uansett hva som har skjedd.

Mange av oss kommer fra store søskenflokker og mye storfamilie. Vi ber dere i barnevernet ikke gi opp, selv om vi har veldig mange søsken og det sikkert kan virke litt uoversiktlig. De betyr like mye for oss, selv om de er mange. Søsknene våre er for mange av oss redningen vår, de kan forstå oss. Vi må ikke miste dem. Dere må ikke spre oss rundt. Hva skal vi gjøre etter tida i barnevernet, hvis vi ikke har hatt kontakt med familien? Dette må barnevernet ta mer på alvor. Når vi blir 18, eller om vi er heldige 23, er vi alene og trenger familien vår sterkt.

RÅD

Bo sammen eller ikke

Barneverntjenesten må oftest plassere oss sammen. I utgangspunktet vil de aller fleste av oss det. For noen av oss betyr søsken det meste her i livet. Søsken sjelden er årsak til problemene, men de kan gi støtte og bli de viktigste støttespillerne vi har seinere i livet.

Plasser søsken sammen eller nært

Hvis vi ikke skal bo sammen, må dere være overbeviste om at det er det riktige. Da må dere alltid plassere oss så nært at vi selv kan besøke hverandre. Vi må alltid ha mulighet til å holde kontakt med søsknene

Treffe søsken eller ikke

Som hovedregel må vi alltid få treffe søsken, dere har tatt omsorgen for oss og vi ber dere ta dette ansvaret. Men selvfølgelig kan det være grunner til at vi ikke kan. Om vi sier vi ikke vil treffe dem og vi mener det, må vi slippe det. Snakk jevnlig med oss om kontakten med søsken og storfamilie. Hvis dere mener kontakten med søsken ikke er bra, forklar oss hvorfor. Lytt samtidig godt til våre tanker om det dere forklarer

Informasjon om hvordan søsken har det

Mange av oss har hatt mye omsorgsansvar for søsken. Husk at bekymringene våre for søsken kan være store, når vi må flytte fra dem. Verst er det om vi ikke får vite nok om hvordan det går med dem. Det er derfor viktig med god og nok informasjon. Barnevernstjenesten må ta ansvaret for at vi har info om søsknene våre og at vi vet om storfamilien, venner og nettverk

Om informasjon og innflytelse

ERFARINGER

Mye har blitt bedre, men fortsatt mangler mye informasjon. Barnevernet må ikke beholde informasjonen selv, for å beskytte oss. Det er vårt liv. Da må vi nesten få all informasjonen.

Noen av oss har opplevd at barnevernet plutselig avsluttet saken vår uten at vi visste det fra starten. Barnevernet ga håp, men så ble det knust. Så måtte vi klare oss på egen hånd. Det er viktig at vi får riktig informasjon underveis.

Barnevernet kan tenke mye nytt om det å la ungdommene hjelpe hverandre. Det er jo mye de voksne ikke har peiling på. De kan også hjelpe på måter som gjør det verre. Vennekretsen kjenner deg godt, de kan hjelpe. Barnevernet kan samarbeide mer med dem

Det er slitsomt å bekymre seg for penger hele tiden. Mange av oss enslig mindreårige som bor alene, har det veldig knapt økonomisk. Vi må kjøpe billig mat, da blir den lett usunn, for å få pengene til å holde hele måneden.

Å ta lappen er veldig vanskelig når du er i barnevernet. Mange av oss har ikke noen å øvelseskjøre med. Og lappen er veldig dyrt. Har vi lappen, er det mange flere jobber vi kan søke på. Hvorfor hjelper ikke barnevernet med dette?

Noen har hatt saksbehandlere eller kontaktpersoner som lytter veldig godt, som får med seg det som blir sagt og som tar det vi sier på alvor. Det kjennes som et skikkelig bra samarbeid. Om du mister en sånn saksbehandler og får en som ikke får med seg det vi sier, blir forskjellen enorm. I barnevernet skulle det ikke vært voksne som ikke lytter godt, de kan gjøre for mye skade i livet vårt.

RÅD FRA UNGE I BARNEVERNET

Økonomien må ikke slite sånn for EMA

Vi EMA (enslige mindreårige asylsøkere) har det ulikt med økonomien rundt omkring i landet. Dette ble veldig tydelig i dette prosjektet. Vi mener at sånn må det ikke være. Alle må ha nok til ikke å ha store bekymringer for økonomi. OG, det MÅ lønne seg å jobbe. Nå er det sånn at om du jobber, så trekker de deg penger. Det burde jo være et system som oppmuntrer deg til innsats

Ikke kom på skolen, om det ikke er akutt

Som hovedregel, ikke kom på skolen. Det blir så lett stigmatiserende. Om dere tenker på å komme dit, spør oss om det er greit og vær sikker på at vi kan svare ærlig. Skolen er for mange av oss det eneste stedet vi kan være, som helt vanlige unge. Mange av oss har blitt ofte tatt ut av skolen for å ha møter med dere, og når dere spør kan det være fristende å si ja, da kan vi slippe en kjedelig time. Men vi forstår ikke helt at dere gjør dette, vi mister jo undervisning. Det hadde vært mye bedre om dere hadde arbeidstid utover ettermiddagene.

Vi vil være samarbeidspartnerne deres

Vi ber dere om systematisk og respektfullt å samarbeide med oss, i alt arbeidet dere gjør. Det er veldig fint om dette gjøres på måter der det vi sier blir hørt og tatt veldig på alvor. Det er jo våre liv dere "styrer", og da vil vi være samarbeidspartnere.

God og nok informasjon

Vi må få nok og all informasjon - om fortida, tida som er nå og om framtida vår. Vi må få den så tidlig som mulig og dere må ikke holde tilbake informasjon. Vi ber dere aldri fortelle oss usannheter eller "hvite løgner", ikke engang for å være snille. Det kan gi oss store utfordringer utover i oppveksten. Dere i barnevernet må ta hovedansvar for at vi mottar informasjonen på gode måter og tidlig

Ta utgangspunkt i våre tanker og råd

Barn og unge har rett til å bli møtt som likeverdige mennesker og som svært viktige informanter om eget liv. Vår beskrivelse av livet fram til nå, vår opplevelse av livet nå og våre tanker og ønsker for framtida må etterspørres, lyttes til og tas på alvor. Alle deler av barnevernet må ta dette ansvaret. Våre tanker og råd må deretter

være utgangspunkt for planer og beslutninger. Institusjoner, fosterhjem og tiltak må møte oss på respektfulle måter og der vi i gode samtaler reelt opplever at våre tanker og meninger er utgangspunkt for støtte og hjelp vi skal få der.

Vi må få bestemme mest mulig

Det er jo vårt liv det skal bestemmes over. Vi må beskrive hvordan livet kjennes nå, i forhold til flytting, når tiltak skal bestemmes og i all planlegging for framtida. Vi ber om å ha innflytelse over møtene vi skal delta på og når alle viktige bestemmelser skal bli tatt. Når vi har rusproblemer er klart et unntak, men ellers mener vi det fins få unntak fra dette.

Del 10

Om voksne i barnevernet

Vi som har deltatt i prosjektet har mange og sterke meninger om voksne i barnevernet

En god saksbehandler

Mange av oss ønsker oss voksne som går dypere
Som vil inn til hovedgrunnene til hvordan vi har det
Og hvorfor livet vårt er blitt som det har blitt
Vi kan ikke bytte voksne, vi må bare akseptere.
Men du kan bare dele følelser med en person du liker

Stillingsannonse for en god saksbehandler:

1 - Stabile, tilgjengelige og ha ulik bakgrunn

Vi ønsker oss stabile voksne, som ikke tenker å slutte
Du bør vite hva du skal i gang med før du starter
Vi ønsker oss flere saksbehandlere fra ulike kulturer
Det er fint å finne noen som forstår bakgrunnen vår
Vi ønsker fleksible og tilgjengelige saksbehandlere
Som ikke er stive på regler, arbeidstid eller gjøremål

2 - Være ydmyk, ærlig og gå dypt nok

Du må kunne lytte inn til det vi tenker om livet vårt

Du må kunne snakke om følelser og ta oss seriøst
Er du overfladisk eller hard, går vi ikke godt sammen
Ikke tenk at du vet ut fra utdanning og erfaring
Når du ikke inn til den enkelte av oss, er det lite verdt
Da får du bare vite de små tingene, ikke de viktigste

3 - Bry deg med varme, kjærlighet og handlekraft

En god saksbehandler er snill, vennlig og bryr seg mye
Det er fint om du er litt som en mor eller en far for oss
Du skal ikke få ansvaret for oss alene
Men du må forsvare oss og vise handlekraft
Vi må kjenne at du virkelig bryr deg, inne i kroppen
Og vil kalle det for menneskekjærlighet
Barnevernet snakker ikke ofte om kjærlighet
Men dere burde, vi trenger det alltid når vi vokser opp

En god kontaktperson

For oss som kom alene, er kontaktpersonen så viktig
Kontaktpersonen er som en forelder hvis vi er heldige
Hun eller han blir i starten nesten som vår familie

Stillingsannonse for en god kontaktperson:

Snill, ærlig, forstå, vise kjærlighet
Flink å finne løsninger på problemer
Forstå oss og følelsene våre
Være blid, ha humør og smile
Omsorgsfull som en mor og far
Kunne gi veiledning med penger
Bare fortell videre det vi avtaler

PÅ VEI OPPOVER

I begynnelsen var det skremmende. Du husker det helt presist. Du føler deg veldig redd. Hjertet dunker hele tiden. Skjer noe som kan føre til slag, gjør du alt for slippe unna. Når brødrene dine får bank, må du bare se på eller gå. Du kan ikke stoppe det. De mister respekten for deg. Du mister tilliten til foreldrene og skyver dem vekk. Etter hvert blir du vant til det.

Jeg hadde venner på besøk for å slippe vold. Pappa gjorde ingen ting mens jeg hadde besøk. Helt til på natta og jeg skulle sove. Etter hvert var bank bedre enn kjeft. Fordi ordene som kom fra foreldrene, var vondere enn banken. Så kom en periode der jeg innså hva som var galt og riktig. Jeg fant ut at enten måtte jeg bli der til jeg var 18 - eller rømme. Jeg valgte å rømme.

Når foreldre sloss med hverandre, skader man ungene sine. Du kan begynne å tenke at det er sånn man skal behandle kjærestene eller konene sine. Det tenkte jeg også, helt til 7.klasse. Det er jo rett tenkte jeg. Men hvorfor gjorde ikke andre det? Hvorfor slo ikke de konene sine? Oi, det er ikke lov skjønnte jeg da.

Det er også noe godt med å ha vold i familien. Du lærer respekt. Og du vokser tidlig opp. Derfor har mange utenlandske barn mer respekt for foreldrene sine. De er redde. Men redd og respekt er jo ikke det samme.

Jeg vil skrive en bok om oppveksten min. Hvordan alt skjedde. Jeg tenker alltid tilbake på hvor vond volden var. Minnene går ikke vekk. Jeg får tårer i øynene hver gang jeg ser en unge som holder sin far i hånden. Sånn kunne jeg også hatt det. Dette er det best at jeg beskriver selv. Det kommer til å bli veldig trist, morsom og dramatisk bok!! Den skal hete PÅ VEI OPPOVER.

Nå går det bra å fortelle. For å godta meg selv, må jeg fikse opp med foreldrene. De var dårlige med meg, men jeg lærte mye som andre ungdom ikke har lært. Vi krangler ikke lenger. Jeg har skrevet og tenkt. Har begynt å tilgi faren min. Jeg er ikke sur på ham. Jeg har mistet barndomslivet, men det har gjort meg sterkere og nå kommer jeg ikke til å knekke. Jeg er på vei oppover.

Vi har mye å lære

Barn og unge er eksperter på sine egne liv. FN's barnekonvensjon og barnevernloven slår fast at alle barn har rett til å si sin mening i saker som angår barnet, og barnets meninger skal tas på alvor. I dette heftet forteller barn og ungdom om sine erfaringer i møte med barnevernet og de gir råd til ansvarlige myndigheter og ansatte i barneverntjenesten. De forteller for at vi skal lytte og bedre forstå hvordan de har det. Når voksne i hjelpeapparatet skal definere hva som er til det enkelte barnets beste må vi høre på barnets egne erfaringer og meninger.

Gjennom arbeidet med prosjektet MinoritetsProffene forteller unge med etnisk minoritetsbakgrunn sine historier og erfaringer i møte med barnevernet. Deres kloke innspill og råd er viktige bidrag til å øke forståelsen for hva en ansatt i barnevernet må være oppmerksom på i møte med barn og familier med etnisk minoritetsbakgrunn. Vi vet nå at det blant annet er viktig for barna å få god informasjon, at de voksne i barnevernet har kunnskap om landene barna kommer fra, at de voksne hører på hva barna har å fortelle og tillegger dette vekt. Barna og ungdommene vil også at de voksne snakker med dem om språk, religion og kultur.

Redd Barna vil takke barna og ungdommene som har deltatt i prosjektet, og som på modig, raust og ærlig vis har delt sine erfaringer og sin kunnskap. Deres bidrag er viktig slik at barn og unge blir ivaretatt og møtt på en best mulig måte i hjelpeapparatet. Vi har mye å lære!

Janne Olise Raanes
Leder av Norgesprogrammet
Redd Barna

